

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
Școli/secții cu predare în limba maghiară
Etapa națională
19 aprilie 2022, Brăila
Clasa a V-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Timpul efectiv de lucru este de trei ore.**
- **Se acordă zece puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte.**

Se dau textele:

A. Luna apărea din nou și în lumina ei cele două fete văzură că se aflau la capătul Pădurii Fermeceate. Urma o câmpie foarte întinsă, plină de flori domind cu căpușoarele sprijinite de frunze.

— Le vom trezi pe ondine, să sperăm că nu se vor supăra pe noi! spuse Prințesa Copilăroasă. Totuși nu cred. Știi, ondinele sunt cele mai drăguțe și amabile ființe de pe Tărâmul Fanteziei. Niciodată nu se poartă urât cu tine!

— Ce floare alegem? întrebă Crisanta uitându-se în jur.

— Ce ai zice de o păpădie? spuse Prințesa și îngenunche lângă o floare galbenă, micuță.

— Cum le chemi? Le vei striga?

În loc de răspuns Prințesa Copilăroasă scoase din buzunarul rochiei un fluieraș micuț, încrustat cu pietre prețioase. Sufală o dată. Sunetul fluierașului vibră surprinzător de puternic în tăcerea nopții. Toate florile de pe pajște se deschiseră brusc, întinzându-și petalele pentru a se dezmoți.

— Cred că le am trezit pe toate. Știi, n-ar trebui să-l folosesc decât în caz de pericol! Dar așa ceva nu există aici, deci...

Din păpădie apăru căscând și frecându-se somnoroasă la ochi o fetiță micuță, îmbrăcată într-o hăinuță subțire, galbenă și ținând în mână o baghetă minusculă care împrăstie câțiva pufi aurii în momentul în care ondina ajunse pe marginea florii. În același timp se iviră și alte zâne ale florilor, fiecare îmbrăcată în culoarea bobocului din care ieșise și fiecare cu bagheta ei, care arunca petale colorate în aer.

Curând, cele două fete se treziră într-o adevărată ploaie de flori! Ondinele își părăsiră „casele” și se apropiară, una câte una, de Crisanta și Prințesa Copilăroasă.

— Bine ai venit, Prințesă! îi spuse ondina care ieșise din păpădie. Spune de ce ne-ai chemat? Te vom ajuta dacă putem!

— Mai întâi, trebuie să o cunoașteți pe Crisanta, prietena mea! le spuse Prințesa Copilăroasă.

Crisanta se așeză pe iarbă lângă ele. Ondinele o priviră la început cu teamă și **suspiciune**, apoi își șoptiră una alteia la ureche ceva, și în final râseră. O zână albastră, dintr-o floare de cicoare, îi zâmbi Crisantei.

— Se vede că nu te-ai născut pe Tărâmul Fanteziei! Vii de departe!

— De unde știți? se miră Crisanta.

— E... evident! afirmă o ondină în roz și bagheta ei făcu să apară în părul fetei câteva petale mov de trandafir.

— Este ceva în ochii tăi! Încercă să-i explice o ondină în alb și, ca prin minune, pe hainele Crisantei apăru câteva margarete strălucitoare, rotunde, ca niște nasturi catifeლაți.

— Arăți de parcă ai fi făcut un drum foarte lung, îi spuse o ondină în mov și imediat câteva flori de liliac se prinseră singure la încheietura mâinii Crisantei, formând o delicată brățară violetă.

— ...și ai mai avea încă mult de mers de-aici încolo! o completă o ondină în roșu și un medalion format dintr-un boboc de lea la gâtul fetei. [...]

Pe capul fetei apăru o coroană din păpădii. Prințesa Copilăroasă se uită la ea.

— Acum te potrivești cu peisajul! râse ea. Dacă ai fi puțin mai mică, te-aș lua drept o ondină.

— Nu chiar, o contrazise fetița în galben. Crisanta nu poate fi o ondină, nici măcar o zână, nici prințesă, nici altă ființă de pe Tărâmul Fanteziei! Crisanta este om și este puțin din noi toate, fără a fi totuși niciuna dintre noi! Draga mea, continuă ea, întorcându-se spre Crisanta, tu cunoști ambele lumi! Ai grijă în care vei dori să trăiești cu adevărat!

Brândușa Luciana Grosu, *Realitate imposibilă*

B. Fiecare popor, cultură, civilizație are propriul dicționar de simboluri ale culorilor. Este util să se cunoască semnificațiile interculturale ale culorilor pentru comunicarea eficientă și adecvată cu oricine.

Felul în care diferite culturi văd și descriu semnificația culorilor variază în întreaga lume. De exemplu, oamenii din Republica africană Liberia folosesc numai două cuvinte pentru clasificarea culorilor: „ziza” pentru roșu, portocaliu, galben și „hui” pentru verde, albastru, purpuriu. În schimb, un localnic din regiunile nordice

(Siberia, America de Nord, Groenlanda) folosește 17 cuvinte diferite doar pentru alb, în funcție de nuanță. Dincolo de aceste diferențe, există și o serie de elemente comune tuturor culturilor.

Portocaliul este rezultatul amestecului culorilor roșu și galben, fiind una dintre cele mai vechi culori. Portocaliul simbolizează fericirea, bucuria, satisfacția deplină pentru un succes deja atins.

Albul este culoarea purității, a nevinovăției, oferind multă energie. Reprezintă și culoarea candidatului, adică a celui care își va schimba condiția: candidații care doreau să obțină anumite funcții se îmbrăcau în alb. Multe uniforme sunt de culoare albă: ale medicilor, ale asistenților, ale marinarilor etc.

Verdele este folosit ca simbol al speranței, al renașterii naturii și al sănătății. Verdele este adesea folosit pentru a indica ceea ce este permis și sigur.

Albastrul este culoarea mării și a cerului, culoarea armoniei și a intensității sentimentelor.

Galbenul este asociat cu soarele și înțelepciunea, fiind considerat simbolul tinereții și al nemuririi. În multe universități europene, hainele de ceremonie și șepcile galbene sunt purtate de membrii facultății de științe fizice și naturale, întrucât galbenul este culoarea rațiunii și a cercetării.

Rozul reprezintă sensibilitatea, blândețea, exprimând dragostea și bunătatea.

Roșul este prima culoare a curcubeului, prima pe care copiii învață să o recunoască, prima culoare căreia oamenii i-au dat nume. Este culoarea mișcării, a puterii și a energiei.

Violetul este un amestec între roșu și albastru. Această culoare sugerează magia, dar și o stare specială în care dorințele sunt îndeplinite.

adaptare după ^{***}, *Limbajul florilor*, www.interflora.ro și *Semnificațiile culorilor pe glob*, www.adevarul.ro

SUBIECTUL I – Elemente de construcție a comunicării **30 de puncte**

Scrie pe foaia de concurs numărul și răspunsul corect pentru fiecare cerință, cu privire la textele date.

1. Notează perechea literă-cifră care indică numărul de litere și sunete pentru fiecare cuvânt dat. **3 puncte**

a. bagheta	1. 7 litere, 8 sunete
b. cicoare	2. 7 litere, 6 sunete
c. explice	3. 7 litere, 5 sunete
	4. 7 litere, 7 sunete

2. Aparțin câmpului lexico-semantic al **plantelor** (din textul A) toate cuvintele din seria: **3 puncte**
  - a) frunze, iarbă, nasturi, pădădie.
  - b) liliac, fluieraș, petale, frunze.
  - c) pădădie, boboc, petale, flori.
  - d) trandafir, cicoare, nasturi, boboc.

3. Antonimele cuvintelor **subțire**, **departe** (din textul A), **util**, **tinereții** (din textul B) se găsesc în seria: **3 puncte**
  - a) fină, acolo, inutil, bătrâneții.
  - b) groasă, acolo, necesar, copilăriei.
  - c) groasă, aproape, inutil, bătrâneții.
  - d) îngustă, aproape, necesar, bătrâneții.

4. Sensul cuvântului **suspiciune**, din textul A, este: **3 puncte**
  - a) curiozitate.
  - b) interes.
  - c) neîncredere.
  - d) neseriozitate.

5. În enunțul „Pe capul fetei apăru o coroană din pădăii.” există: **3 puncte**
  - a) un substantiv articulat.
  - b) două substantive articulate.
  - c) trei substantive articulate.
  - d) patru substantive articulate.

6. Toate formele de masculin, plural ale adjectivelor **prețioase**, **somnoroasă**, **eficientă**, **diferite** sunt corecte în seria: **3 puncte**
  - a) prețios, somnoroase, eficienți, diferiți.
  - b) prețios, somnoroși, eficiente, diferită.
  - c) prețioși, somnoroși, eficiente, diferită.
  - d) prețioși, somnoroși, eficienți, diferiți.

7. Timpul verbelor subliniate (în textul A) este, în ordine: **3 puncte**
 a) imperfect, prezent, imperfect, prezent, perfect compus.
 b) imperfect, viitor, prezent, perfect compus, prezent.
 c) perfect compus, imperfect, imperfect, prezent, viitor.
 d) perfect compus, viitor, prezent, prezent, perfect compus.
8. Verbele subliniate din secvențele: „Bine ai venit, Prințesă!”, „Este ceva în ochii tăi!”, „Ai grijă în care vei dori să trăiești cu adevărat!” sunt, în ordine: **3 puncte**
 a) predicativ, predicativ, auxiliar, predicativ.
 b) auxiliar, predicativ, auxiliar, auxiliar.
 c) auxiliar, predicativ, predicativ, predicativ.
 d) predicativ, auxiliar, auxiliar, predicativ.
9. Scrie, pe foaia de concurs, valoarea de „adevărat” sau „fals” a fiecărui enunț dat: **3 puncte**
 a) În secvența „ținând în mână o baghetă minusculă” există o prepoziție și un adjectiv. (A/F)
 b) În secvența „Sunetul fluierașului vibră surprinzător de puternic în tăcerea nopții.” există trei substantive la singular și un substantiv la plural. (A/F)
 c) În secvența „afirmă o ondină în roz și bagheta ei făcu să apară în părul fetei câteva petale mov de trandafir.” există două pronume personale. (A/F)
10. Enunțul: „Vii de departe!” este: **3 puncte**
 a) interogativ, negativ.
 b) enunțiativ, negativ.
 c) exclamativ, afirmativ.
 d) interogativ, afirmativ.

SUBIECTUL al II-lea – Lectură și redactare **40 de puncte**

a. Înțelegerea textului (continuu, discontinuu și multimodal).....20 de puncte

1. Transcrie, din textul B, secvența în care se face referire la faptul că pentru a denumi o singură culoare în unele culturi sunt utilizate cuvinte diferite. **3 puncte**
2. Precizează, din textul B, un motiv pentru care reprezentanții unor facultăți poartă haine de culoare galbenă. **5 puncte**
3. Menționează o informație, din textul B, pe care crezi că o poți folosi într-o călătorie, motivându-ți alegerea. **6 puncte**
4. Motivează, în 40 – 60 de cuvinte, rolul informativ al textului B. **6 puncte**

Notă! Răspunsurile vor fi redactate în enunțuri, cu respectarea normelor de exprimare corectă, de ortografie și de punctuație.

b. Scriere despre text (continuu, discontinuu și multimodal).....20 de puncte

Scrie un text, de 80 - 120 de cuvinte, în care să prezinți *relația dintre Tărâmul Fanteziei și lumea oamenilor*, așa cum reiese din textul A.

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- precizarea unei asemănări și a unei deosebiri dintre Tărâmul Fanteziei și lumea oamenilor;
- ilustrarea, prin exemple adecvate, a asemănării și a deosebirii;
- menționarea unei valori importante pentru tine, pe care ai identificat-o în textul dat.

Vei primi 14 puncte pentru conținutul compunerii și 6 puncte pentru redactare (registru de comunicare, stilul și vocabularul adecvate – 1 p.; coerența textului – 1 p.; unitatea compoziției – 1 p.; ortografie și punctuație – 2 p.; așezarea în pagină și lizibilitatea – 1 p.).

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar dacă textul are numărul minim de cuvinte indicat și dezvoltă subiectul propus.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

SUBIECTUL al III-lea – Elemente de interculturalitate **20 de puncte**

În jurnalul tău de lectură ai notat următoarea secvență: „Toleranța este respectul, acceptarea și aprecierea bogăției și diversității culturilor lumii noastre. Toleranța este un act de umanitate, pe care trebuie să-l cultivăm și să-l adoptăm fiecare în viața proprie în fiecare zi.”

(Audrey Azoulay, UNESCO). Completează jurnalul cu o notă de lectură de minimum 120 de cuvinte, în care să îți exprimi ideile/emoțiile, pornind de la afirmația dată.

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- exprimarea acordului/dezacordului față de afirmația dată;
- precizarea ideilor/emoțiilor cu privire la afirmația dată;
- prezentarea ideilor/emoțiilor precizate, evidențiind două motive;
- raportarea la experiența personală în context cultural/ experiența de lectură.

Vei primi 14 puncte pentru conținutul compunerii și 6 puncte pentru redactare (registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate – 1 p.; coerența textului – 1 p.; unitatea compoziției – 1 p.; ortografie și punctuație – 2 p.; așezarea în pagină și lizibilitatea – 1 p.).

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar dacă textul are numărul minim de cuvinte indicat și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.